

El fracàs de la Llei Educativa de Catalunya (LEC) i la ILP d'Educació com a proposta alternativa

Montserrat Nadal,
coordinador de Pissarra

Rosa Cañadell començà la seva intervenció fent referència al títol de les Jornades sobre "L'escola que volem", i comentà que a Catalunya el que es dóna és un clar atac contra el tipus d'escola que volem. Di-

gué que a tot arreu es viu un canvi de paradigma, amb el que suposa la irrupció del neoliberalisme en l'educació. Avui en dia es produeix un oblit important a l'hora de considerar la importància de l'educació en el futur de la societat, i de que tot canvi implica el paper de

l'educació, ja que aquesta és la principal transmissora dels valors i de les idees.

El neoliberalisme vol un canvi de paradigma en la concepció i la raó de ser de l'escola: el

DIJOURS 29 D'OCTUBRE , A LES 19 H.

CONFERÈNCIA

Rosa Maria Cañadell.

Llicenciada en psicologia i magisteri. Ha estat delegada sindical i portaveu del sindicat USTEC-STES (IAC) durant els últims set anys. Autora del llibre "¿Qué pasa con la educación?". Coautora del documental "Educar és la millor forma de lluitar". Activista social en defensa de l'educació pública i vinculada a diversos moviments socials.

EL FRACÀS DE LA LLEI EDUCATIVA DE CATALUNYA (LEC) I LA ILP D'EDUCACIÓ COM A PROPOSTA ALTERNATIVA

escola de formació
i vinyes didàctics

Presenta: Xisco Garcias Capellà

CICLE L'ESCOLA QUE VOLEM
Educació pública: qualitat i compromís

✓ ESCOLA EN CATALÀ

✓ DE QUALITAT

✓ PER A TOTHOM

que abans era un dret per a la formació global de les persones, perquè esdevinguessin ciutadans, en una escola entesa com una eina per a anivellar les desigualtats social, des d'un punt de vista públic, laic i gratuït, ara passa a ser un element al servei del capital, tal com es recull al Tractat de Lisboa. El nou paradigma consolida les desigualtats, la precarització laboral i fa de l'educació un producte més per a la seva mercantilització.

La ponent desglossa alguns dels punts més lesius de la proposta neoliberal aplicada a l'àmbit de l'escola pública, d'entre els quals en destaquem els següents:

* La possibilitat de fer negoci amb l'educació. Un cop exhaurides les opcions per a seguir fent negoci amb el totxo i el sector immobiliari, la formació és d'un dels àmbits que pot moure més doblers, i els inversors han vist en l'educació nous nínxols amb els quals poder enriquir-se. El que cal és privatitzar al màxim el sistema educatiu, amb l'ampliació dels concerts i el tancament, si s'escau, d'aules públiques; la cessió de sòl públic a empreses privades; l'externalització de serveis o l'augment indiscriminat de les taxes universitàries.

* Una educació al servei de l'empresa, que transmeti els seus continguts i, també, els seus valors. Això explica la desaparició en els plans d'estudis de la formació de la filosofia, la manca d'un esperit crític, el menyspreu de les àrees musicals i de la dansa; en un paraula, deixar de ser persones creatives. Per aquest motiu, amb les noves lleis educatives, el que es fomenta ja des de l'ensenyament bàsic és l'empreneduria: que la gent es busqui la vida pel seu compte, d'una manera autònoma i totalment individualista. El valor suprem, ara, és el de la competitivitat, per damunt de tot.

Els valors financers dels bancs i de les caixes han entrat en el disseny dels nostres currículums

Per aquest motiu, veim com els valors financers dels bancs i de les caixes han entrat en el disseny dels nostres currículums, o com ha

desaparegut l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania mentre la matèria de Religió catòlica ha assolit el caràcter d'avaluable dins el pla d'estudis dels nostres escolars. La recerca de l'excel·lència com a objectiu final és un altre dels mantres que sentim amb més freqüència, i que els recursos han d'anar destinats als millors, a aquells que tenen un millor rendiment.

* La domesticació dels centres i del professorat. Aquest és un altre dels eixos bàsics de les noves lleis educatives, tant de la LEC com de la LOMCE.

Dins el nou paradigma cal canviar la gestió dels centres escolars perquè deixin de ser democràtics i on cada cop hi pugui haver menys participació. L'estratègia a seguir és clara: cal que les escoles funcionin com una empresa privada, i que els docents siguin premiats amb incentius en funció dels seus resultats.

S'introdueix, així, dins el món educatiu el concepte de rendibilitat. I per a poder assolir-la caldrà disposar d'equips directius professionalitzats, seleccionar el professorat al marge de les oposicions o del concurs de mèrits, fer servir com a criteri de tria l'arbitrarietat, fomentar la competiti-

vitat entre els mateixos docents del centre. Tot això podrà tirar endavant amb més control i amb molta menys participació dels ensenyants, per exemple, en els claustres, en els quals cada cop hi ha menys discussió i debat.

En resum, menys democràcia, un fet que suposa un empobriment de l'educació, la pèrdua de la riquesa de la diversitat del professorat, una major precarietat laboral, sobretot del professorat interí i substitut. Tot a imitació de la realitat dels centres privats.

* La pràctica d'una avaluació externa. Aquest fet suposa una pèrdua de valor de la tasca dels docents, a més de comportar l'establiment de rànquings de centres, d'alumnes i de mestres. Cañadell esmentà el cas dels països en què s'havien aplicat aquestes avaluacions i comentà que "el que s'acaba fent a l'escola és ensenyar a aprovar i a superar les proves de diagnòstic, no a pensar". Tant la LEC com la LOMCE estan pensades i concebudes segons els paràmetres de l'establiment dels rànquings de l'OCDE i del seu Informe PISA.

Les recomanacions que va fer el Banc Mundial l'any 2000 són el nou catecisme neoliberal, amb el seu decà-

leg indiscutible, que la Unió Europea ha fet seu i que l'aplica a tot arreu. Tot aquest desplegament s'ha concretat en lleis com la LEC i la LOMCE que han consagrat, a més, tota una política de retallades i de minva de qualitat dels serveis públics, que ara són el nou enemic a batre.

La Llei d'Educació de Catalunya, la LEC, precedent de la LOMCE, la llei neoliberal del Principat, va obrir sobretot dues portes: per una banda, pel fet de beneir i de consolidar la doble xarxa de centres educatius, els públics i els concertats, que no són iguals. I per l'altra, la introducció i posada en marxa de decrets que asseguraven una gestió cada cop menys democràtica en els centres públics, com si fossin de caire privat. Contra aquesta llei, la LEC, es varen fer un total de sis vagues generals a Catalunya, a més de moltes concentracions i altres actes de protesta.

La LOMCE va anar una mica més enllà de la LEC, va ser el puntal que la va consolidar, amb la introducció de mesures com les revàlides, la religió com a matèria avaluable o l'atac a les competències autonòmiques. Tant l'una com l'altra dins un context de fortes retallades, que han patit d'una manera més acusa-

da els sectors més desfavorits, amb l'eliminació dels programes i el professorat de reforç, d'atenció a la diversitat, amb el que això suposa d'augment de les desigualtats.

Les recomanacions que va fer el Banc Mundial l'any 2000 són el nou catecisme neoliberal

Davant tots aquests fets, neix la ILP d'Educació

La Iniciativa Legislativa Popular (ILP) es fonamenta en el dret de la ciutadania a participar del sistema democràtic a través de la seva intervenció en l'àmbit legislatiu. Permet als ciutadans plantejar al Parlament qüestions que són de gran interès per a un sector de la població i pot obligar a realitzar una votació pública sobre una proposta de llei, esmena constitucional o reforma legislativa.

Al Principat de Catalunya, per a presentar una proposició de llei a la Mesa del Parlament calen, com a mínim, 50.000 signatures.

Fa un temps des de l'Assemblea Gropa es va llençar la proposta de plantejar una llei del sistema educatiu de Catalunya que ajudés a revertir les retallades i privatitzacions de l'educació pública, així com també a plantejar un nou model educatiu. Un model nascut de la concepció integral de l'educació des de l'escola bressol a la universitat, pública, democràtica, laica, coeducadora, inclusiva, universal, per al poble i en català.

La proposta va anar creixent i enriquint-se amb aportacions de moltes persones i col·lectius realitzades en assemblees obertes fins a assolir el redactat final. La Comissió Promotora, conformada per 60 persones d'àmbits educatius i territorials molt diversos, va presentar el text definitiu a la mesa del Parlament, i aquest va donar llum verda al procés de recollida de signatures.

Què volem amb la ILP?

- Per un dret a l'educació a l'abast de tothom, en igualtat de condicions, en què es garanteixi la seva gratuïtat des de l'escola bressol fins a la Universitat. La dotació de les beques és un sistema paliatiu que no resol de debò les dificultats de l'accés a la formació per als fills de les classes socials més modestes, són injustes, arriben tard i tampoc són igualitàries.
- Per la desaparició progressiva dels concerts educatius, començant per aquells centres que cobren quotes molt altes i els que segreguen per qüestió de sexe. La doble xarxa escolar que tenim a l'Estat espanyol és una anomalia dins el conjunt de la Unió Europea, en què el 90% de l'alumnat s'escolaritza en centres pú-

blics. En el cas de la ciutat de Barcelona, per exemple, el percentatge de centres de l'escola pública és del 40%; en el conjunt de Catalunya arriba al 60%. Els centres concertats en un període de 10 anys podran passar a ser públics o quedar com a centres privats sense subvenció ni concert.

- No permetre la gestió privada ni la participació d'empreses privades al sistema educatiu públic. Acabar amb la privatització de la gestió de centres educatius públics. En l'àmbit universitari no es podran destinar fons públics a fundacions i entitats privades que ofereixin estudis universitaris.
- Democràcia a les universitats públiques. Recuperar la gestió democràtica dels centres educatius arrabassada per la LEC i per la LOMCE. Cap òrgan decisor i de govern podrà tenir com a membres representants del món empresarial.
- Autonomia de centres real, pedagògica, sense direccions imposades des de fora i amb projectes educa-

tius discutits al si de l'escola, amb la participació de les famílies i la col·laboració amb l'entorn proper. En l'àmbit universitari, la recerca ha de ser d'interès per al benestar de tots els membres de la societat i sense les pressions de l'empresa privada.

- Igualtat de gènere perquè les dones estiguin tan presents com els homes en els òrgans de decisoris, de coordinació i de direcció.
- Avaluació del sistema educatiu que serveixi als centres per a millorar i als estudiants per a reconèixer la seva feina i avançar en la seva formació. En l'àmbit universitari, les avaluacions dels estudiants, investigadors i docents s'han de fer amb esperit cooperatiu i fomentant la continuïtat de les trajectòries acadèmiques.
- Condicions laborals dignes dels treballadors per acabar amb la precarietat i la flexibilitat laboral mitjançant la funció pública, donant estabilitat i seguretat al personal.

- El català, llengua vehicular de tot el sistema educatiu.
- Escoles bressol públiques. No permetre la privatització de les escoles bressol ni de la seva gestió. La titularitat i gestió de totes les escoles bressol ha de ser de la Generalitat, per tal d'evitar les desigualtats entre els diferents municipis.

- Finançament. Destinar un mínim del 6% del PIB a l'ensenyament públic. Per compensar desigualtats s'ha de pactar, amb els agents educatius, una discriminació positiva en el repartiment dels recursos.

Per què una ILP?

Perquè la gent està farta de dir que No i de dir Prou. Perquè la ciutadania vol decidir quina educació vol i construir en positiu una nova llei que basteixi el marc legal estable on l'educació estigui al servei de la societat, i no dels interessos empresarials, i que es fonamenti en els valors de participació, de llibertat, d'igualtat i de solidaritat.

Perquè tant la LEC com altres lleis del Parlament de Catalunya, com també algunes polítiques municipals, han permès la ingerència dels interessos privats en els espais educatius i han demostrat ser lleis incapaces de donar respostes positives al nostre sistema educatiu.

No es pot permetre. ■

